

KOMUNIKAT PRASOWY

Odkrywanie nowych ścieżek: Rola LEADER-a w odnowionej i spójniejszej wizji obszarów wiejskich w Europie

Bruksela, 6 marca 2025 r. – W tym tygodniu ELARD uczestniczył w rozmowach wysokiego szczebla dotyczących przyszłości polityk europejskich i rozwoju obszarów wiejskich. Spotkania z wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej ds. spójności i reform, Raffaele Fitto oraz dyrektorem jednostki politycznej DG Regio, Peterem Berkowiczem, otworzyły nowe perspektywy na lepszą integrację rozwoju obszarów wiejskich w ramach polityk Unii Europejskiej (UE) – w tym, ale nie tylko, we Wspólnej Polityce Rolnej (WPR) i Polityce Spójności.

W kontekście przeglądu Wieloletnich Ram Finansowych UE oraz refleksji nad przyszłością Polityki Spójności, wyzwaniem nie jest tylko zapewnienie finansowania dla obszarów wiejskich. Ważne jest również zagwarantowanie, że rozwój tych terenów stanie się priorytetem o charakterze przekrojowym we wszystkich politykach UE. LEADER, ze swoim oddolnym i angażującym podejściem, był uwzględniany w dyskusjach na temat WPR w poprzednich okresach programowania. Nadszedł jednak czas, aby ponownie rozważyć jego rolę jako szerszego narzędzia terytorialnego, łączącego różne obszary polityki UE.

Bardziej spójne podejście do rozwoju obszarów wiejskich

Jednym z kluczowych wniosków płynących z naszych rozmów była potrzeba większej spójności w sposobie wspierania obszarów wiejskich na poziomie UE. Po raz pierwszy reforma Polityki Spójności jest prowadzona równolegle z WPR, gospodarką niebieską oraz Europejską Współpracą Terytorialną. Czy może to stanowić okazję do ponownego przemyślenia struktury rozwoju obszarów wiejskich w UE?

W Stowarzyszeniu ELARD tradycyjnie koncentrujemy nasze działania na politykach rolnych, dbając o to, aby LEADER pozostał silnym filarem WPR. Jednak zdajemy sobie sprawę, że rozwój obszarów wiejskich wykracza daleko poza rolnictwo – obejmuje dywersyfikację gospodarczą, spójność społeczną, zatrzymywanie młodych ludzi na obszarach wiejskich oraz adaptację do zmian klimatu. Długoterminowa wizja obszarów wiejskich (LTVRA) podkreśla potrzebę zintegrowanego podejścia, jednak dla wielu lokalnych grup działania poruszanie się wśród różnych funduszy wciąż stanowi wyzwanie.

Łączenie polityk: LEADER, jako wyzwanie przekrojowe

Obszary wiejskie w Europie stoją przed pilnymi wyzwaniami:

- Brak równowagi między obszarami miejskimi i wiejskimi, powodujący opustoszałe wsie i przeludnione miasta,
- Kwestie bezpieczeństwa w przygranicznych regionach wiejskich,
- Potrzeba nowych metod angażowania obywateli, w kształtowanie ich lokalnych społeczności,
- Sprawiedliwa transformacja klimatyczna, w której obszary wiejskie odgrywają kluczową rolę w przyszłości Europy.

**European Leader Association
for Rural Development**
Brussels, www.elard.eu

**POLISH
PRESIDENCY**
2025-2026

LEADER udowodnił swoją skuteczność w promowaniu rozwiązań oddolnych, jednak jego wpływ jest często ograniczany przez odseparowane źródła finansowania. Kolejne Wieloletnie Ramy Finansowe mogą stanowić okazję do wprowadzenia bardziej zintegrowanego podejścia, w którym lokalne grupy działania będą mogły korzystać z szerszego wachlarza funduszy unijnych – takich jak Horyzont Europa, LIFE czy programy Polityki Spójności – przy jednoczesnym zachowaniu swojej autonomii i lokalnego przywództwa.

Czas na strategiczne myślenie

Te rozmowy stanowią ważny moment refleksji dla Stowarzyszenia ELARD i jego członków. W kontekście kształtowania przyszłości Polityki Spójności i Wieloletnich Ram Finansowych należy zastanowić się:

- Jak możemy zapewnić, aby rozwój obszarów wiejskich nie był już rozdzielony między odrębne polityki?
- Jaką rolę powinien odgrywać LEADER i Lokalne Grupy Działania w bardziej spójnym, międzysektorowym podejściu do polityki wiejskiej?
- Jak przekonać, że obszary wiejskie nie są jedynie beneficjentami innych polityk, lecz kluczowymi elementami w kształtowaniu przyszłości Europy?

Nie chodzi o przeniesienie LEADER-a do Polityki Spójności, lecz o znalezienie sposobów na jego lepsze włączenie w różne polityki UE, tak aby w pełni przyczyniał się do rozwoju terytorialnego Europy.

Będziemy dalej wносить te refleksje do debaty politycznej w Europie, współpracując z interesariuszami z zakresu WPR, Polityki Spójności i innych obszarów, aby budować bardziej zintegrowaną wizję rozwoju obszarów wiejskich.

